

Basisafspraken en uitgangspunten

Voedselbanken Nederland

Centraal wat moet, decentraal wat kan.

OPGESTELD DOOR DE BESTUREN VAN STICHTING VOEDSELBANK NEDERLAND (SVN) EN DE
FEDERATIE VAN VOEDSELBANKEN IN NEDERLAND (FVN)

VASTGESTELD DOOR INKOMEND BESTUUR VAN STICHTING VOEDSELBANKEN NEDERLAND IN HAAR VERGADERING VAN:
2 mei 2009

Basisafspraken en uitgangspunten

Voedselbanken Nederland

1. Inleiding

Op 19 januari 2008 maakten de besturen van de op dat moment bestaande twee landelijke organisaties in Nederland voor voedselbanken (SVN en FVN) een aantal basisafspraken met elkaar die ten grondslag liggen aan de op 1 februari 2008 getekende intentieverklaring om te komen tot een samengaan. In deze verklaring is ondermeer bepaald, dat beide besturen in een later stadium zouden beslissen welke basisafspraken en uitgangspunten zullen worden aangepast op basis van de uitkomsten van de zes gehouden regionale bijeenkomsten in de maand mei 2008. In deze bijeenkomsten zijn de hoofdlijnen van de oorspronkelijke basisafspraken en uitgangspunten toegelicht en is er om reacties gevraagd. De input van de zes regionale bijeenkomsten hebben er inderdaad toe geleid om de uitgangspunten op onderdelen aan te passen. Navolgend vind u de gewijzigde, definitief vastgestelde uitgangspunten waarbij daar waar er wezenlijke wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de oorspronkelijke (en dus gepresenteerd) basisafspraken en uitgangspunten, via eindnoten kort een toelichting wordt gegeven.

2. Omvang

Ruwe schattingen leveren op dat er momenteel ongeveer 105 voedselbanken in Nederland zijn. Met duizenden vrijwilligers wordt elke week (of eenmaal per veertien dagen) een voedselpakket verstrekt aan zo'n 13.000 gezinnen (tussen de 35.000 en 45.000 personen!). Om dit te kunnen wordt jaarlijks momenteel tussen de 8 en 15 miljoen kilo aan levensmiddelen ingezameld en weer herverdeeld. Indrukwekkende cijfers!

Het aantal voedselbanken groeit nog maandelijks terwijl er grote gebieden in Nederland zijn waar nog geen voedselbank actief is. Naar verwachting zal de groei de komende tijd nog wel doorgaan. Dit alles vraagt om meer afstemming met elkaar, voorkomen dat de naam voedselbank in diskrediet wordt gebracht, betere logistieke invulling, meer eenduidigheid in procedures en criteria, betere voedselverdeling over Nederland etc.

3. Voordelen voor de voedselbanken

Algemeen wordt onderkend dat het grote voordelen oplevert indien er één landelijke organisatie van voedselbanken in Nederland is. Deze voordelen van de voorliggende uitgangspunten zijn onder andere:

- eigen identiteit van de individuele voedselbank blijft in voldoende mate behouden¹;
- het levert voor de gezamenlijkheid van de voedselbanken een sterker imago hetgeen weer van belang is om een degelijke gesprekspartner te kunnen zijn voor alle partijen waar we mee van doen hebben;

- het biedt een sterkere positie ten opzichte van het bedrijfsleven hetgeen weer leidt tot nog meer voedsel dat we kunnen herverdelen;
- door de afspraken, criteria, procedures e.d. meer op elkaar af te stemmen ontstaat er meer eenduidigheid bij de Nederlandse voedselbanken hetgeen het imago weer versterkt;
- het gaan werken met regionale voedselbanken/distributiecentra is efficiënter en goedkoper dan de huidige praktijk;
- de uitwisseling van kennis en ervaring wordt gestimuleerd;
- een eerlijke voedselverdeling over heel Nederland;
- een gezamenlijk public relations -beleid (PR-beleid) ontwikkelen;
- een landelijke website met fora en een link naar de eigen website zorgt voor een eenduidige en heldere toegang tot de totale voedselbankorganisatie;
- voordeel door gezamenlijke 'inkoop' van bedrijfsmiddelen, verzekeringen etc. en door landelijke fondsenwerving.

4. Onderwerpen van gemeenschappelijke zorg²

Bij de verdere inrichting van de nieuwe organisatie moet nadrukkelijk worden gewaakt voor:

- te veel bureaucratie
- te grote (extra) belasting voor de vrijwilligers
- tekortschietende communicatie
- te weinig betrokkenheid van de voedselbanken bij de voorbereiding van en de besluitvorming over voorstellen.

5. Uitgangspunten voor toekomstige samenwerking

Afgesproken wordt dat de volgende uitgangspunten aan de toekomstige samenwerking ten grondslag zullen liggen:

- centraal wat moet, decentraal wat kan (en efficiënter is);
- samenwerking wordt gebaseerd op vertrouwen en voldoende draagvlak;
- om gebruik te maken van alle beschikbare expertise en om voldoende draagvlak te creëren, wordt -rekening houdend met ieders verantwoordelijkheid- zoveel mogelijk bottom-up gewerkt;
- democratische besluitvormingsprocessen (meerderheid van de voedselbanken beslist);
- taakstellende en toetsbare overeenkomsten, doelstellingen en afspraken;
- gedeelde langetermijnvisie;
- realistische doelstellingen;
- invoeren van veranderingen stap voor stap;
- Nergens in de voedselbankorganisatie staan mensen op de loonlijst; de voedselbank-organisatie is volledig een vrijwilligersorganisatie³;
- veranderingen in de bestaande situatie worden pas doorgevoerd als ze tot verbetering van die situatie (op langere termijn) leiden.

6. Doelstellingen voedselbanken met uitwerking

Doelstellingen van de voedselbanken⁴ in Nederland zijn:

- het direct helpen van mensen die onder een bepaald bestaansminimum leven door voedsel⁵ uit te reiken die door derden beschikbaar worden gesteld;
- verspilling van voedsel tegen gaan⁶.

Uitwerking van deze doelstellingen:

- Voedselbanken (locaal en regionaal) ontplooiën geen commerciële activiteiten⁷, kopen zelf in principe⁸ geen voedsel en vragen geen vergoeding van mensen voor wie de levensmiddelen bestemd zijn⁹.
- Initiatieven om de doelgroep van de voedselbanken ook op andere terreinen te ondersteunen, zullen niet plaatsvinden onder de naam voedselbank¹⁰ en worden niet door de voedselbankorganisatie ondersteund.
- Voedselbanken zijn vrijwilligersorganisaties waar geen salarissen worden uitbetaald.
- Door het bestaan van de voedselbanken wordt aan armoede en verspilling in Nederland een gezicht geven¹¹.

7. Structuur toekomstige organisatie en samenstelling bestuur

De volgende afspraken worden gemaakt:

- a) Het is noodzakelijk in Nederland te komen tot verkiezing en oprichting van Regionale voedselbanken¹² met daaraan gelieerd de lokale voedselbanken die tot die regio's¹³ behoren.
- b) Een bestuurslid van elke regionale voedselbank vormen samen het bestuur van de toekomstige landelijke organisatie, aangevuld met een onafhankelijk voorzitter en Sjaak Sies (op persoonlijke titel). Bij (tijdelijke) afwezigheid kan het bestuurslid van een regionale voedselbank zich door een plaatsvervanger laten vertegenwoordigen. Het desbetreffende bestuurslid draagt zorg voor een goede informatievoorziening tussen het landelijk bestuur en het eigen regionale bestuur en regio. Hij / zij zorgt er ook voor dat de landelijk gemaakte afspraken in de regio worden nagekomen.
- c) Het bestuur van de toekomstige organisatie zal vooral voorwaardenscheppend zijn voor de dagelijkse uitvoering bij de voedselbanken in Nederland en zorgen voor goede externe vertegenwoordigingen. Het bestuur komt in principe vier tot zes keer per jaar bij elkaar om de voortgang van afspraken en doelstellingen te bespreken, nieuw beleid te ontwikkelen en bijzondere knelpunten op te lossen.
- d) Een toekomstig mogelijk model voor de samenstelling van zo'n landelijk werkend bestuur zou er op basis van portefeuillevreiding als volgt uit kunnen zien:
 - De (onafhankelijk) voorzitter van het bestuur wordt een bestuurlijk/politiek zwaargewicht voor de landelijke vertegenwoordiging van de voedselbanken. Deze voorzitter moet dus over een groot en voor de voedselbanken interessant netwerk beschikken.
 - Een van de leden van het bestuur wordt vicevoorzitter met een portefeuille gericht op bestuurlijke contacten met de regio's en de Europese Federatie.
 - Een van de leden wordt penningmeester met in de portefeuille financiële richtlijnen en -verantwoordelijkheid, consolidatie van gegevens, rapportages en administratieve organisatie.
 - Een van de leden van het bestuur wordt secretaris met in de portefeuille juridische zaken en verslaglegging.

- Een van de leden van het bestuur wordt coördinator voedselverwerving. Deze functie zal bij de start worden ingevuld door Sjaak Sies.
 - Een van de leden van het bestuur wordt coördinator kwaliteitsbevordering, kwaliteitsbewaking en uitwisseling van kennis, ervaring en hulpmiddelen. Deze functie zal bij de start ook worden ingevuld door Sjaak Sies.
 - Een van de leden van het bestuur wordt coördinator PR, (landelijke) politiek en media, interne communicatie en website. Deze functie zal bij de start worden ingevuld door Clara Sies.
 - Een van de leden van het bestuur wordt coördinator logistiek en opslag.
 - Een van de leden van het bestuur wordt coördinator afnemers.
 - Een van de leden van het bestuur wordt coördinator (bovengemeentelijke) fonds- en subsidiewerving.
 - Uiteraard kan een bestuurslid ook meerdere (delen van) portefeuilles hebben.
- e) Het bestuur van de toekomstige organisatie sluit overeenkomsten met de regionale voedselbanken, waarin de wederzijdse taken, rechten en plichten worden vastgelegd. De regionale voedselbanken sluiten (model) overeenkomsten met de lokale voedselbanken die in hun regio zijn gevestigd.

8. Rechtsvorm toekomstige organisatie

Als rechtsvorm van de toekomstige organisatie wordt gekozen voor de stichtingsvorm. Daarmee wordt de volledige officiële¹⁴ naam van de nieuwe toekomstige organisatie: **Stichting Voedselbanken Nederland**.

9. Naamgeving

Als algemene naam voor de toekomstige organisatie wordt gekozen voor 'Voedselbanken Nederland'. De operationele namen worden:

Landelijk : **Voedselbanken Nederland**

Regionaal: **Voedselbanken Nederland, regio + naam regio**¹⁵

Lokaal : **Voedselbank + naam van het werkgebied**.¹⁶

aangezien één van de voorwaarden is dat een voedselbank een zelfstandige stichting is en de wetgeving voorschrijft dat de rechtsvorm 'stichting' in de officiële naam wordt opgenomen zullen de officiële namen luiden:

Landelijk : Stichting Voedselbanken Nederland

Regionaal: Stichting Voedselbanken Nederland, regio + naam regio

Lokaal : Stichting Voedselbank + naam van het werkgebied.

10. Beeldlogo toekomstige organisatie

Afgesproken wordt voor de toekomstige landelijke organisatie het bestaande beeldlogo te hanteren van de Stichting Voedselbank Nederland (de combinatie van brood en vis).

De regionale voedselbanken voeren hetzelfde beeldlogo.

De lokale voedselbanken voeren ook ditzelfde beeldlogo, maar zij hebben de vrijheid om daarnaast nog een eigen logo te voeren.

Het uniforme logo wordt op die manier een teken van erkenning¹⁷ als voedselbank. Dit staat in de tijd gezien dus los van de mogelijk verdere ontwikkeling van een eigen keurmerk.

Ten slotte wordt afgesproken dat periodiek wordt beoordeeld of het landelijke/regionale logo nog past in de samenleving van dat moment¹⁸.

11. Werkwijze landelijk bestuur

De volgende afspraken worden gemaakt:

- a) Het bestuur coördineert, maar bemoeit zich in principe niet met uitvoerende zaken.
- b) De coördinatoren in het bestuur zorgen ervoor dat voor de dagelijkse uitvoering zorgvuldige afstemming plaatsvindt met degenen die daarvoor bij de (regionale) voedselbanken verantwoordelijk zijn. Daar waar mogelijk wordt de uitvoering overgelaten aan de vrijwilligers bij de (regionale) voedselbanken.
- c) De coördinatoren in het bestuur komen met landelijke voorstellen, die ontwikkeld zijn in samenspraak met degenen die daarvoor bij de regionale voedselbanken verantwoordelijk zijn (en deze doen dat weer samen met de lokale voedselbanken), en leggen ze ter goedkeuring voor aan het bestuur.

12. Bevoegdheden landelijk bestuur en stemverhouding

De volgende afspraken worden gemaakt:

- a) Het bestuur werkt samen als een collegiaal bestuur.
- b) Elk bestuurslid heeft één stem.
- c) De besluitvorming vindt met gewone meerderheid van stemmen plaats.
- d) Voor besluitvorming moeten minimaal 2/3 van de bestuursleden aanwezig zijn.
- e) Er komt geen Dagelijks Bestuur, maar er worden praktische afspraken gemaakt om in bepaalde situaties toch slagvaardig te kunnen opereren.
- f) De tekeningbevoegdheid wordt nooit aan één bestuurslid toegekend; ondertekeningen namens de landelijke organisatie moeten altijd door twee bestuursleden plaatsvinden die geen familierelatie met elkaar mogen hebben, waaronder ook de relatie echtgenoot/echtgenote wordt verstaan.
- g) Over vertegenwoordigingen worden in een latere fase afspraken gemaakt.
- h) Indien een bestuurslid onvoldoende functioneert, moet het mogelijk zijn tot vervanging te komen. Alle waarborgen van zorgvuldigheid (vastgelegde afspraken, open communicatie, collegiale ondersteuning, zorgvuldig overleg met de regio en tenminste instemming van minimaal 2/3 van alle overige landelijke bestuursleden) moeten daarbij in acht worden genomen.

13. Criteria regionale voedselbanken

Er zijn in juni 2008 objectieve criteria ontwikkeld waaraan de regionale voedselbanken worden geacht te (gaan) voldoen.

Uitgangspunt is dat regionale voedselbanken alle gelegenheid krijgen en daarbij zo goed mogelijk worden ondersteund om aan deze criteria te kunnen voldoen.

In het verlengde van de criteria voor de regionale voedselbanken zullen ook minimale criteria worden ontwikkeld waaraan de lokale voedselbanken dienen te voldoen. Daarnaast zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de lokale voedselbanken invloed kunnen uitoefenen op het beleid en de uitvoering van de regionale voedselbanken.

14. Harmonisatie en coördinatieoverleggen

Om ervoor te zorgen dat bij de (regionale) voedselbanken zoveel mogelijk op dezelfde manier wordt gewerkt, worden voor een aantal aandachtsgebieden afspraken gemaakt:

- a) Er komt een uniforme intakeprocedure. In elk geval worden daarin de volgende onderwerpen vastgelegd: de aanmeldingsprocedure, de criteria waaraan moet worden voldaan, de wijze waarop de aanvraag wordt getoetst, de periodieke controle, de betrokkenheid van andere organisaties bij procedure en toetsing, de vertrouwelijkheid van de beschikbare gegevens. Daar waar nodig wordt rekening gehouden met regionale/lokale verschillen.
- b) De levensmiddelen worden zo eerlijk mogelijk verdeeld. Alle regionale voedselbanken en alle lokale voedselbanken hebben een inspanningsverplichting een af te spreken aantal levensmiddelen zelf te werven. Voor een goede verdeling gebruikt elke regionale voedselbank een eenvoudig voorraad(beheers)systeem. Elke regionale voedselbank zorgt ervoor dat de lokale voedselbanken periodiek inzicht krijgen in de verdeling van de beschikbare levensmiddelen.
- c) Uitwisseling van de beschikbare kennis, systemen etc. wordt met kracht bevorderd.
- d) Per functiegebied komt er een operationeel coördinatieoverleg (voorzeten door een landelijk bestuurslid). Dit overleg bestaat uit vertegenwoordigers van de regionale voedselbanken die van dat functiegebied het meest verstand hebben, c.q. daarvoor verantwoordelijk zijn. In dit overleg worden praktische afspraken gemaakt, kennis en ervaring uitgewisseld etc.

15. Voedselacquisitie / relatie met leveranciers

Op dit moment worden op verschillende niveaus (locaal, regionaal, landelijk) contacten met grote en kleine leveranciers onderhouden en afspraken gemaakt. Afsproken wordt dat aan bestaande relaties en goed lopende afspraken niet wordt getornd. Alle lopende contacten en afspraken moeten wel in beeld worden gebracht en aan alle betrokkenen kenbaar worden gemaakt (via een te ontwikkelen intranet). Daarmee wordt gewaarborgd dat leveranciers niet met meerdere vertegenwoordigers van voedselbanken wordt geconfronteerd.

In de nieuwe organisatie zorgt de betreffende coördinator van het landelijk bestuur ervoor dat in een periodiek overleg met de regionale voedselwervers goede afspraken worden gemaakt wie/welke

voedselbank welke wervingsacties gaat uitvoeren. In dit overleg worden ook de resultaten besproken. Vervolgens zorgen de regionale voedselwervers er weer voor dat er goede afspraken worden gemaakt met de voedselwervers van de lokale voedselbanken in de eigen regio.

16. Contacten met politiek en media / PR-beleid

In nauwe samenspraak met de regionale voedselbanken wordt een PR-richtlijn opgesteld, waarin is vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de uitvoering op lokaal, regionaal en landelijk niveau en hoe om te gaan met pers e.d. Het bestuurslid die landelijk coördinator PR is, zal in principe worden belast met de landelijke contacten met politiek en media, waarbij een taakverdeling wordt afgesproken met de beoogd onafhankelijke voorzitter en/of diens plaatsvervanger.

17. Kwaliteitsbevordering en -bewaking

In nauwe samenspraak met de regionale voedselbanken worden landelijke richtlijnen ontwikkeld, waarin wordt vastgelegd op welke wijze de voedselgerelateerde kwaliteit bij de voedselbanken in Nederland wordt bevorderd en bewaakt¹⁹.

18. Financiën

De volgende afspraken worden gemaakt:

- a) Indien aan de orde moet het mogelijk zijn kosten door te berekenen die de ene voedselbank moet maken om een andere voedselbank van levensmiddelen te voorzien. Hiervoor wordt een eenvoudig model ontwikkeld.
- b) In een latere fase wordt onderzocht of het gewenst is een verdelingsregeling te treffen voor de inkomsten van de voedselbanken²⁰.
- c) Onderzocht zal worden welke voordelen te behalen zijn door gezamenlijk de eigen noodzakelijke bedrijfsmiddelen in te kopen, c.q. door gezamenlijk landelijke fondsenwerving te organiseren.
- d) Voor een goede verantwoording en consolidatie van de gegevens zijn goedgekeurde jaarverslagen (inclusief het financieel verslag) van alle voedselbanken noodzakelijk²¹.

19. Europese Federatie

De Europese Federatie is geïnformeerd over de huidige ontwikkelingen en stand van zaken in Nederland. In een latere fase (nadat de nieuwe landelijke organisatie is opgericht) zal onderzocht worden wat de rechten, plichten, voordelen en nadelen zijn van aansluiting bij de Europese Federatie, op basis waarvan een definitief standpunt zal worden bepaald.

20. Tot slot

In nagenoeg alle bijeenkomsten werden de plannen overwegend zeer positief ontvangen. Dit is voor de beide besturen aanleiding om te constateren dat er voldoende draagvlak lijkt te zijn om het voorgestelde traject voort te zetten, de (gewijzigde) basisafspraken / uitgangspunten nu rond te sturen naar alle bekende voedselbankinitiatieven en de aangekondigde vraag te stellen welke voedselbank door zou willen groeien naar een voedselbank met een regionale (distributiecentrum) functie.

21. Verdere procedure en afspraken

De nu voorliggende, na verwerking van de input die is gekomen uit de zes regionale bijeenkomsten, vastgestelde basisafspraken en uitgangspunten zijn definitief. Wijzigingen in de toekomst zullen kunnen worden doorgevoerd door het bestuur van de nieuwe landelijke organisatie (in casu de voorzitters van de regionale voedselbanken) nadat het democratische besluitvormingstraject is doorlopen.

Eindnoten waarin een toelichting en/of wijzigingen van de basisafspraken naar aanleiding van de zes regionale bijeenkomsten.

De zes bijeenkomsten in het land waarin de belangrijkste punten van de eerste versie van de uitgangspunten en basisafspraken gepresenteerd zijn, hebben input opgeleverd die geleid hebben tot wijzigingen van de eerste versie. Wijzigingen zijn doorgevoerd als er in meerdere bijeenkomsten opmerkingen over bepaalde basisafspraken gemaakt zijn en/of indien de gezamenlijke besturen van SVN en FVN het een verbetering vonden van de oorspronkelijke versie. De navolgende toelichtingen en/of wijzigingen zijn opgenomen in de tekst:

¹ Niet direct een voordeel maar wel een belangrijk uitgangspunt en een vereiste zoals uit de bijeenkomsten bleek.

² Bij (bijna) alle bijeenkomsten werd uitgesproken dat er voor een aantal zaken gewaakt moest worden hetgeen overigens wordt onderschreven. Dat heeft er toe geleid dat een nieuwe onderdeel ‘onderwerpen van gemeenschappelijke zorg’ is toegevoegd aan de basisafspraken.

³ Naar aanleiding van meerdere gemaakte opmerkingen is dit punt expliciet toegevoegd alhoewel het impliciet al uitgangspunt was.

⁴ Onderdeel van het begrip voedselbank is het woord ‘bank’. De hier bedoelde definitie van het woord ‘bank’ houdt in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod van in dit geval voedsel. In het begrip ‘voedselbank’ zit dus al een definitie opgesloten en in de praktijk moeten we hier niet te veel van af wijken om het kenmerkende van waar de voedselbank voor bedoeld is overeind te houden.

⁵ Onder levensmiddelen wordt in principe verstaan voedsel. Er zal dus niet actieve acquisitie plaatsvinden naar andere levensbehoeften. Dit neemt niet weg dat indien er toch bijvoorbeeld tandpasta e.d. wordt aangeboden dit niet geweigerd zal worden. De definitie van het begrip ‘levensmiddel’ zoals deze in de Europese wet- en regelgeving wordt gehanteerd luidt als volgt: Onder „levensmiddel” (of „voedingsmiddel”) wordt verstaan: alle stoffen en producten, verwerkt, gedeeltelijk verwerkt of onverwerkt, die bestemd zijn om door de mens te worden geconsumeerd of waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij door de mens worden geconsumeerd. Dit begrip omvat tevens drank, kauwgom alsmede iedere stof, daaronder begrepen water, die opzettelijk tijdens de vervaardiging, de bereiding of de behandeling aan het levensmiddel wordt toegevoegd. Het omvat water afkomstig van de plaats waar aan de kwaliteitseisen moet worden voldaan, in de zin van artikel 6 van Richtlijn 98/83/EG en onverminderd de voorschriften van Richtlijn 80/778/EEG en Richtlijn 98/83/EG.

Onder deze definitie vallen niet:

- a) diervoeder;
- b) levende dieren, tenzij bereid om in de handel te worden gebracht voor menselijke consumptie;
- c) planten vóór de oogst;
- d) geneesmiddelen in de zin van Richtlijn 65/65/EEG (1) en Richtlijn 92/73/EEG (2) van de Raad;
- e) cosmetische producten in de zin van Richtlijn 76/768/EEG van de Raad (3);
- f) tabak en tabaksproducten in de zin van Richtlijn 89/622/EEG van de Raad (4);
- g) verdovende middelen en psychotrope stoffen in de zin van het Enkelvoudig Verdrag van de Verenigde Naties inzake verdovende middelen van 1961 en het Verdrag van de Verenigde Naties inzake psychotrope stoffen van 1971;
- h) residuen en contaminanten.

⁶ Oorspronkelijk is er voorgesteld om deze twee doelstellingen hard te koppelen. Alhoewel dit principe overeind blijft en de beide doelstellingen even belangrijk zijn, ontstaat er iets meer ruimte door ze apart neer te zetten. Nu kunnen leveranciers die om andere dan verspillingsredenen voedsel ter beschikking stellen (gebleken is dat dit in de praktijk wel voorkomt) dit blijven doen.

⁷ We realiseren ons dat er een grijs gebied is. Ondanks dat er wat ruimte is gevraagd moeten we er voor waken om bekend te worden als een club die het bedrijfsleven sponsort!

⁸ Oorspronkelijk stond ‘in principe’ er niet bij. Uit de bijeenkomsten is duidelijk geworden dat in bijzondere situaties als er echt geen andere creatieve oplossingen mogelijk zijn, toch wat ruimte ingebouwd moet worden. Uitgangspunt is dat indien een instelling geld aanbiedt om voedsel voor te kopen geprobeerd zal worden om dan niet geld aan te nemen van die instelling maar die instelling te vragen om een schenking in voedsel te doen of hiervoor een ‘bevriende’ instelling te gebruiken. Door het toevoegen van het zinsnede ‘in principe’ is er nu in uitzonderingssituaties toch een mogelijkheid. Een waarschuwing is hier echter wel op z’n plaats. De inschatting is dat indien onze leveranciers (bedrijven) door krijgen dat de voedselbanken geld over hebben voor voedselverwerving, de bedrijven niet meer bereid zullen zijn om het voedsel nog om niet te geven en daarmee wordt het einde van de voedselbank (als formule) ingeluid. Een sprekend voorbeeld uit één van de bijeenkomsten: *een locale voedselbank heeft met een supermarkt de afspraak gemaakt dat de versspullen die aan het einde van de week over zijn tegen kostprijs minus 15% gekocht kunnen worden. Het moge duidelijk zijn dat deze supermarkt nooit meer voedsel om niet aan voedselbanken beschikbaar zal stellen. Indien we dit in het groot zouden gaan doen in Nederland is dat, het einde van de voedselbanken!*

⁹ Het voedsel dat we ter beschikking kunnen stellen aan de afnemers is dus afhankelijk van hetgeen ter beschikking aan de voedselbanken wordt gesteld.

¹⁰ De vrijwilligers van de voedselbanken zijn in principe geen professionele hulpverleners en het breed helpen oplossen van alle problemen van de afnemers van de voedselbanken behoort niet tot de doelstelling van de voedselbanken. Een luisterend oor, het doorverwijzen en het op goede manier samenwerken met gemeenten en instanties (waarbij wel voldoende de privacy van de afnemers wordt gewaarborgd) kan natuurlijk altijd, indien gewenst, worden ingevuld.

¹¹ Dit is dus geen doelstelling op zich, maar ontstaat door het bestaan van voedselbanken.

¹² Uitgesproken is dat het wenselijk is om te komen tot zo’n 8 à 10 regionale voedselbanken (in combinatie met een distributiecentrumfunctie). In de meerderheid van de bijeenkomsten werd aangegeven dat men er een voorstander van is om geen zelfstandige distributiecentra te hebben, maar altijd een combinatie van een (regionale) voedselbank en distributiecentrum. Als belangrijke argumenten werden hierbij genoemd de betrokkenheid van vrijwilligers bij het werk en de hogere kosten.

¹³ De democratie in de regio zal in de regio zelf georganiseerd moeten worden. Dit kan zijn door er voor te zorgen dat er (op termijn) bestuursleden van locale voedselbanken ook toetreden tot het bestuur van de regionale voedselbank of door bijvoorbeeld met een regionaal bestuursoverleg of adviesraad te gaan werken. We zien, om allerlei praktische redenen, in de meeste regio’s een groeimodel. De inschatting is dat indien we het vanaf de start allemaal perfect voor elkaar zouden willen hebben hier heel veel tijd mee verloren zou gaan.

¹⁴ Volgens de wetgeving moet bij de stichtingsvorm het woord stichting worden toegevoegd in de naam. Bij verschillende bijeenkomsten is aangegeven dat de verwachting is dat in de praktijk (de ‘handelsnaam’) vooral ‘**Voedselbanken Nederland**’ gehanteerd zal worden.

¹⁵ Naar aanleiding van vele opmerkingen in de diverse bijeenkomst is deze nieuwe naamstructuur ontstaan waarbij is gebleken dat hiervoor het meeste draagvlak is.

¹⁶ Naar aanleiding van de reacties in de bijeenkomsten is een overgrote meerderheid voor deze naam. In principe volgt als naam van het werkgebied de gemeente waar de desbetreffende voedselbank actief is. Die voedselbanken die in meerdere gemeenten actief zijn kunnen kiezen voor een bij het werkgebied passende naam waarbij er voor gewaakt moet worden dat er geen misverstanden gaan ontstaan met de naamgeving van de regionale voedselbanken.

¹⁷ In meerdere bijeenkomsten is uitgesproken dat er een middel moet zijn om vanaf de start duidelijk te kunnen maken dat je een voedselbank bent die(indirect) is 'aangesloten' bij de landelijke organisatie en dat je over en weer beloofd hebt je aan afspraken te houden c.q. een overeenkomst te hebben afgesloten met de regionale c.q. landelijke voedselbank. Het beeldlogo is door SVN gedeponereerd en zal worden overgedragen aan Voedselbanken Nederland. Alleen voedselbanken die een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten krijgen toestemming om het te (blijven) gebruiken.

¹⁸ In de voorbereiding maar ook in een paar bijeenkomsten is de opmerking gemaakt dat het beeldlogo mogelijk teveel geassocieerd wordt met het Christendom. Als dit inderdaad zo is zou dat in strijd zijn met één van de belangrijke uitgangspunten namelijk dat de voedselbanken neutraal moeten zijn. In de nabije toekomst zal bekeken moeten worden of het logo in voldoende mate volstaat. Afsproken is om bij de start wel dit beeldlogo te hanteren.

¹⁹ Opgemerkt wordt hierbij dat de voedselbanken in ieder geval aan de wet- en regelgeving zullen moeten voldoen. Specifiek werd een paar keer verwezen naar de richtlijnen die de Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA) op dit gebied heeft gemaakt voor Charitatieve instellingen en vrijwilligersorganisaties (lees voedselbanken!) gedateerd 1 augustus 2006.

²⁰ Hierbij moet er ook rekening mee worden gehouden dat de landelijke organisatie mogelijk ook landelijke bronnen kan aanboren. Het is dan zaak om van tevoren met elkaar afgesproken te hebben hoe het geld wordt verdeeld.

²¹ Verschillende malen is er de vraag gesteld of dit ook noodzakelijk is voor de kleinere voedselbanken en/of een kascommissie ook niet zou volstaan. De meerderheid vindt echter dat alle voedselbanken (straks) een door een accountant goedgekeurde jaarrekening moeten hebben omdat dit één van de (belangrijke) manieren is om de buitenwereld te tonen dat er op een verantwoorde manier met de middelen wordt omgesprongen. Een interne kascommissie wordt als onvoldoende onafhankelijk gezien. De verwachting is dat er voor deze (mogelijk extra) kostenpost voldoende sponsoren te vinden zijn.